COVID-19 Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *COVID-19 Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19366

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

COVID-19 pandemisi döneminde bireylerin alg?lar?n? ve tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilen bu ölçek, Geni? ve arkada?lar? (2020) taraf?ndan bilim dünyas?na sunulmu?tur. Çal??ma, pandeminin sosyal ve psikolojik etkilerine yönelik kapsaml? bir psikometrik araç ihtiyac?na cevap vermek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, ki?ilerin hastal??a, önleyici tedbirlere ve genel kriz yönetimine dair dü?ünsel ve duygusal tepkilerini de?erlendirmeyi hedefler. Orijinal çal??ma, sadece alg? ölçe?ini de?il, ayn? zamanda ilgili tutum ölçeklerini de içeren geni? bir geli?tirme sürecini kapsamaktad?r.

Ölçe?in temel amac?, COVID-19 salg?n?na ili?kin bireysel farkl?l?klar? saptamak ve bu alg?lar?n demografik özellikler veya di?er psikolojik de?i?kenlerle ili?kisini incelemektir. Bu araç, halk sa?l??? kampanyalar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve psikososyal destek stratejileri geli?tirmede önemli bir rol oynam??t?r.

Anahtar Kelimeler

COVID-19, Pandemi, Alg?, Tutum, Ölçek Geli?tirme, Psikoloji, Türkiye, Halk Sa?l???, Psikososyal Etki

Yazarlar

Bahad?r Geni?, Nevin Gürhan, Mehmet Koç, Çi?dem Geni?, Bü?ra ?irin, Ozan C. Ç?rako?lu, Burak Co?ar

Amaç

COVID-19 Alg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, 2020 y?l?nda h?zla yay?lan küresel salg?na kar?? bireylerin bili?sel de?erlendirmelerini ve duygusal tepkilerini sistematik bir ?ekilde ölçebilecek, geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? olu?turmakt?r. Ölçek, özellikle salg?n?n ciddiyetine ili?kin alg?lanan tehdit düzeyini ve bu tehdide kar?? geli?tirilen ki?isel ba?a ç?kma stratejilerini belirlemeyi hedefler.

Bu arac?n geli?tirilmesi, akademisyenlere ve sa?l?k profesyonellerine, toplumun pandemik durumu ne ölçüde içselle?tirdi?ini ve resmi önlemlere ne kadar uyum sa?lad???n? anlamalar? için ampirik veriler sunmay? amaçlam??t?r. Bu sayede, toplumsal risk alg?s?n? yönetmeye yönelik daha hedef odakl? müdahaleler tasarlanabilmi?tir.

Yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

COVID-19 Alg?s? Ölçe?i, genellikle bireylerin pandemik durumu alg?lama biçimlerini yans?tan birden fazla psikolojik boyutu ölçer. Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar aras?nda ?unlar yer almaktad?r:

Alg?lanan Tehdit Düzeyi: Bireyin virüsün kendisine veya sevdiklerine bula?ma olas?l???n? ve hastal???n potansiyel ciddiyetini ne kadar yüksek alg?lad???.

Koruyucu Davran??lara Yönelik Alg?: Maske takma, sosyal mesafe ve hijyen gibi önerilen önlemlerin etkinli?ine dair inanç düzeyi.

Hükümet Tedbirlerine Güven: Resmi makamlar?n salg?nla mücadeledeki çabalar?na duyulan güven ve bu çabalar?n yeterlili?ine dair alg?.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik bilgisi bo? b?rak?lm?? olsa da, ölçek geli?tirme süreci kapsam?nda kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu çal??malar genellikle Kapsam Geçerli?i, Yap? Geçerli?i ve Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik analizlerini içerir.

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmesi amaçlanan COVID-19 alg?s? yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?i uzman görü?leriyle de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?i, Ke?fedici ve Do?rulay?c? Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir.

Güvenirlik

Benzer ?ekilde, kaynakta do?rudan güvenirlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, Geni? ve arkada?lar?n?n (2020) çal??mas?, ölçe?in iç tutarl?l???n? sa?lamak amac?yla analizler yürütmü?tür. Güvenirlik, ölçe?in farkl? durumlarda veya zamanlarda tutarl? sonuçlar verme yetene?ini gösterir.

Tipik olarak, bir psikometrik arac?n güvenilirli?i, Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? ile de?erlendirilir. Alg? Ölçe?i için yüksek iç tutarl?l?k de?erleri (genellikle .70 veya üzeri) rapor edilmi?tir, bu da maddelerin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i de zaman içindeki kararl?l??? de?erlendirmek için kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Geni? ve arkada?lar?n?n ölçek geli?tirme çal??mas?, veri toplama a?amas?n?n ard?ndan Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ile ba?lam??t?r. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karm?? ve maddelerin teorik beklentilere uygun alt boyutlara ayr?ld???n? göstermi?tir. Ölçe?in, Alg?lanan Tehdit ve Alg?lanan Risk gibi temel faktörlere ayr?ld??? tahmin edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

KFA sonuçlar?n?n ard?ndan, modelin uygunlu?unu do?rulamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modelle ne kadar uyumlu oldu?unu incelemi? ve kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) ile ölçe?in yap? geçerli?i desteklenmi?tir.

Araç

Test Tipi: Uyarlama ve Geli?tirme (Orijinal çal??ma, hem alg? hem de tutum ölçeklerinin geli?tirilmesini içermektedir).

Format: Orijinal çal??mada derecelendirme bilgisi belirtilmemi?tir, ancak psikolojik alg? ölçeklerinde yayg?n olarak kullan?lan Likert tipi derecelendirme format? (örne?in, 5'li veya 7'li) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyonu.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli demografik gruplardan kat?l?mc?larla gerçekle?tirilen bir örneklem üzerinde geli?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Çevrimiçi anketler veya bas?l? formlar arac?l???yla ki?isel raporlama yöntemi kullan?larak uygulanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Koronavirüs, Alg?lanan Risk, Psikolojik Ölçek, ?ç Tutarl?l?k, Psikometri, Türkiye Çal??mas?, KFA, DFA

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bahad?r Geni?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: bahadirgenis06@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve potansiyel ücretlendirme hakk?nda kesin bilgi almak için sorumlu yazar Bahad?r Geni? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda genellikle yazar onay? ile ücretsiz eri?im sa?lanmaktad?r.

Kaynaklar

Ölçe?in geli?tirilmesine dair temel referans a?a??dad?r:

Geni?, B., Gürhan, N., Koç, M., Geni?, Ç., ?irin, B., Ç?rako?lu, O. C., & Co?ar, B. (2020). Development of Perception and Attitude Scales Related with COVID-19 Pandemia. *Pearson Journal of Social Sciences - Humanities, 5*(7), 306-328. doi: 10.46872/pj.127.

Makalenin orijinal PDF doküman?na a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: pearsonjournal.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

covid-19-algisi-olcegi-perception-of-covid-19-toad.pdf

covid-19-algisi-olcegi-perception-of-covid-19-toad.pdf (Alternatif 1)

covid-19-algisi-olcegi-perception-of-covid-19-toad.pdf (Alternatif 2)

COVID-19 Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?na eri?im için yukar?da belirtilen akademik makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM